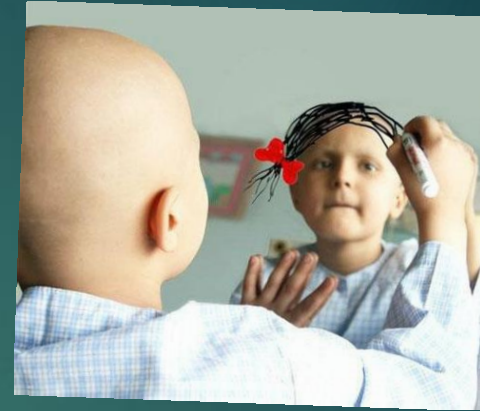

Blóðsjúkdómar

8. BEKKUR

Hvítblæði/Krabbamein.

Lísa, Eva og Friðgeir

- ▶ Hvítblæði er sjaldgæfur sjúkdómur sem greinist hjá u.b.p 25 manns á ári hér á landi. Hvítblæði er krabbamein sem venjulega byrjar í beinmerg og veldur fjölda óeðlilegra hvíttra blóðkorna. Þessar hvít blóðkorn eru ekki að fullu þróuð og kallast hvítblæði frumur. Einkenni geta verið blæðingar og marblettir, þreyta, hiti og aukin hættu á sýkingum. Þessi einkenni koma fram vegna skorts á eðlilegum blóðkornum. Greining er venjulega gerð með blóðrannsóknnum eða beinmergsvefsmyndun. Nákvæm orsök hvítblæði er óþekkt. Mismunandi gerðir hvítblæðis eru talin hafa mismunandi orsakir.

Áhættuþættir eru reykingar, jónandi geislun, sum efni fyrri krabbameinslyfjameðferð og Downs heilkenni. Fólk með fjölskyldusögu um hvítblæði er einnig í meiri hættu.

Hár og lágur blóðþrýstingur

Eðlilegt er að efri mörk blóðþrýstings séu undir 130 og neðri mörk undir 85. Ef efri mörkin eru yfir 140 og neðri yfir 90 er talað um að viðkomandi sé með of háan blóðþrýstingur. Lakkrís og fleiri matvæli gætu haft áhrif á blóðþrýsting. Ef maður er með of háan blóðþrýsting gæti mann byrjað að svima og það gæti liðið yfir mann.

Hærri talan sýnir þrýstinginn þegar hjartað dregst saman en neðri talan þrýstinginn þegar hjartað hvílist.

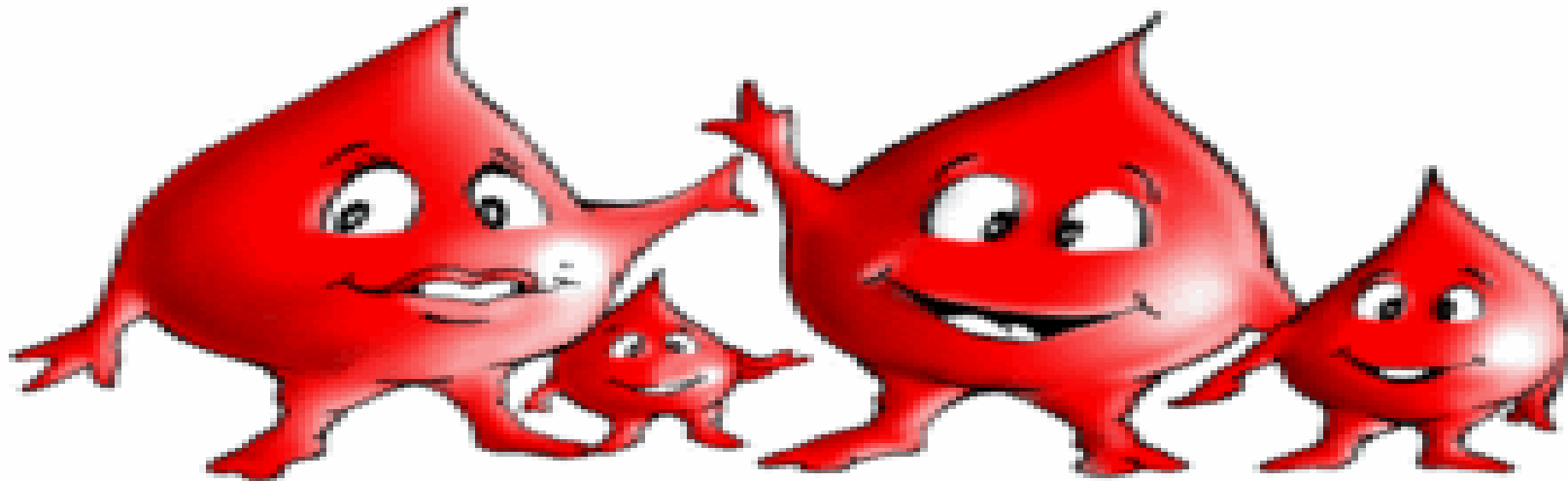
	Efri mörk (mmHg)		Neðri mörk (mmHg)
ÁKJÓSANLEGUR	< 120	OG	< 80
EDLILEGUR	120-129	OG/EDA	80-84
HÁR EDLILEGUR	130-139	OG/EDA	85-89
HÁÞRÝSTINGUR GRÁÐA 1	140-159	OG/EDA	90-99
HÁÞRÝSTINGUR GRÁÐA 2	160-179	OG/EDA	100-109
HÁÞRÝSTINGUR GRÁÐA 3	≥180	OG/EDA	≥110

Flóðkur blóðþrýstings (heimild: ESC gæðslan 2006)

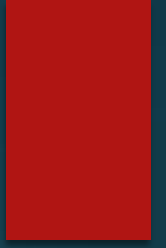

Blóðmissir/lost Thelma, Snæja og Sólrún

- ▶ Ef maður missir mikið blóð í umferðarslysi getur það framkallað lost.
- ▶ Lost getur líka stafað af ónæmisviðbrögðum
- ▶ Einkenni blóðleysi eru t.d : þreyta og slappleiki og maður náfnar það stafar af því að of lítið er af blóði í æðunum til að halda eðlilegum blóðþrýstingi uppi.

Æðakölkun og hjartahveisa

Sjúkdómar í hjarta og æðum orsaka tæplega helming allra dauðsfalla hér á landi og árlega deyja hér um 700 manns af völdum. Æðakölkun (fituhrörnun) er algeng orsök sumra þessara sjúkdóma. Æðakölkun lýsir sér með því að fita og kalk sest innan á veggum æðanna svo að þær verða þröngar og missa teygjanleika sinn. Tóbagsreykingar, hár blóðþrýgningur og mikil blóðfita ýta undir æðakölkun. Kölkun í kransæðum er allgengur hvíll hjá eldra fólki

Bólga í hjartavöðva

ALGENGAR VEIRU- EÐA BAKTERÍUSÝKINGAR GETA STUNDUM NÁÐ TIL HJARTAVÖÐVANS OG VALDIÐ HJARTAVÖÐVABÓLGU. ÞÓTT HÚN SÉ OFTAST HÆTTULÍTL GETUR HÚN STUNDUM LEITT TIL BREYTINGA KUKUR FEITT TYPPI Á TAKTI HJARTSLATTARINS SVO AÐ HJARTAÐ DÆLIR VERR EN VENJULEGA. MIKIL ÁREYNSLA ER ÓHEPPILEG EF FÓLK ER MEÐ SÝKINGU ÞVÍ AÐ ÞAÐ EYKUR HÆTTUNA Á HJARTAVÖÐVABÓLGU. ÞESS VEGNA SKALTU EKKI FARA Í RÆKTINA EÐA Á ÍPRÓTTAÆFINGU EF ÞÚ ERT MEÐ KVEF EÐA HITA.

SALKA OG MARÍA

Click to add text

- ▶ Hjartaáfall og heilablóðfall
- ▶ Ef ein eða fleiri kransæðar

